

SPIS TREŚCI

Rozdział I Podziały stanowiące	9
1. Zawartość i obszar	10
2. Kwestia świadomości	12
3. Dychotomie	15
4. Pamięć znaczona bliznami.....	21
5. Przynależność stopniowalna	25
6. Wschód Europy	26
7. Tożsamość europejska?.....	29
9. Plan.....	32
Rozdział II Rzymskość jako model.....	35
1. Swoistość dwoista	35
2. Trzeci element: rzymski.....	37
3. Kto się boi wielkiej złej wilczycy?	39
4. Niczego nie wynaleźli?	40
5. Lud wyruszający	43
6. Postawa rzymska	46
7. Akwedukt	50
8. Między „hellenizmem” a „barbarzyństwem”	52
Rozdział III Rzymskość religijna: Europa a judaizm	55
1. Dwa znaczenia „judaizmu”	56

Europa, droga rzymska

Rémi Brague

2. Europa w historii żydowskiej	57
3. Żydowski wkład w Europę	60
4. Wkład starożytnego Izraela.....	64
5. Wtórność chrześcijaństwa.....	66
6. Stosunek do Starego Testamentu.....	68
7. Islam i Księgi wcześniejsze	72
8. Chrześcijaństwo i teksty Starego Przymierza	75
Rozdział IV Rzymskość kulturowa: Europa a hellenizm.....	79
1. Grecy: kopiujemy	80
2. Trudności z przechowaniem	81
3. Zniszczenia?.....	82
4. Przedawnienie.....	84
5. Walka o przetrwanie.....	86
6. Arabowie: przekładamy	89
7. Przekazywane treści	92
8. Rzymianie: adaptujemy	97
9. Uznanie i zaprzeczenie.....	100
10. Historia ciągła	103
Rozdział V Przystwojenie obcego	109
1. Różne sposoby przyswajania	110
2. Najlepszy z języków?	113
3. Karłowatość i nostalgia	117
4. Między historyzmem a estetyzmem	119
5. Odrzucić skorupę.....	121
6. Inkluzja i przetrwanie	124

Spis treści

Rozdział VI Tożsamość przesunięta	129
1. Religijny fundament wtórności.....	129
2. Idea „renesansu”	133
3. Humanizm muzułmański a humanizm europejski	135
4. Humanizm z renesansem lub bez niego	140
5. Wtórność kulturowa	142
6. Dwie kultury bez renesansów	143
7. Bizancjum.....	144
8. Islam.....	145
9. Stypendyści i parweniusze	147
10. Adopcja odwrócona.....	151
Rozdział VII O higienę swoistości	155
1. Moja kultura jest taka jak inne.....	155
2. O właściwym użytku z autentyczności.....	157
3. O właściwym zachowaniu się przy stole w warunkach kanibalizmu kulturowego	159
4. Tożsamość kulturowa?.....	161
5. Wartość bezinteresowności.....	163
6. Przypowieść	165
7. Europeizacja dla wszystkich.....	168
8. Apel do nieobecnych	170
Rozdział VIII Kościół rzymski	175
1. Katolicyzm „rzymski”?	175
2. Problem kultury	177
3. Paradoks rozróżniania i łączenia	180
4. Papieże i cesarze	184

Europa, droga rzymska

Rémi Brague

5. Związek i odrębność jako konsekwencje wtórności.....	186
6. Rozdzielenie jako konsekwencja złączenia	189
7. Natura przedmiotu objawionego	192
8. Obecność Boga w historii	194
9. Wejście Boga w ciało	196
10. Swoistość katolicyzmu.....	197
11. Chrześcijaństwo jako forma kultury europejskiej.....	201
Rozdział IX Wnioski: czy Europa jest jeszcze rzymska?.....	203
1. Marcjonizm i nowoczesność	204
2. Marcjonizm historyczny	206
3. Marcjonizm techniczny	208
4. Czy jesteśmy jeszcze „rzymscy”?	209
4.1. Stosunek do historii.....	209
4.2. Stosunek do natury i do ciała	211
5. Chrześcijaństwo i przyszłość Europy	213
Posłowie	217
Indeks osób	223

